

Hoạt động ngân hàng trên địa bàn thành phố Cần Thơ đóng góp tích cực vào phát triển kinh tế địa phương

Nguyễn Kim Cương *

Năm 2010, trong bối cảnh kinh tế thế giới phục hồi nhưng không đồng đều giữa các khu vực, trong đó động lực tăng trưởng chủ yếu từ các nước đang phát triển và mới nổi. Trong nước, tổng thể kinh tế vĩ mô ổn định, kinh tế phục hồi khá nhanh, tăng trưởng kinh tế (GDP) đạt 6,78%, góp phần vào kết quả đó có sự đóng góp đáng kể của thành phố Cần Thơ với mức tăng trưởng GDP đạt 15,03%.

Chợ nổi chuyên buôn bán các mặt hàng nông sản là nét độc đáo ở Cần Thơ

Cần Thơ - trung tâm vùng châu thổ đồng bằng sông Cửu Long, cửa ngõ và đầu mối giao lưu quốc tế, là trung tâm kinh tế, văn hóa, giáo dục - đào tạo, đầu mối quan trọng về giao thông vận tải nội vùng và liên vận quốc tế của vùng đồng bằng sông Cửu Long và cả nước. Với tiềm năng sẵn có và vị trí địa lý thuận lợi, Cần Thơ là nơi phát triển tương đối toàn diện các mặt kinh tế - xã hội, đặc biệt là nông nghiệp, chăn nuôi và nuôi trồng thủy sản; bên cạnh đó, các lĩnh vực công nghiệp, thương mại - dịch vụ cũng được chú trọng phát triển. Ngày nay, Cần Thơ được biết đến như một thành phố trẻ năng động, đang trên đà phát triển vươn lên thành phố công nghiệp hiện đại, nhiều dự án được thành phố Cần Thơ quan tâm đầu tư như: Các khu đô thị mới; hệ thống các

siêu thị và khu mua sắm thương mại lớn; trung tâm công nghệ phần mềm; hai khu công nghiệp tại Trà Nóc; hệ thống đường giao thông; cầu Cần Thơ bắc qua sông Hậu thông đường từ ngày 24/04/2010 nối thành phố Cần Thơ với tỉnh Vĩnh Long - cây cầu dây văng có nhịp chính dài nhất tại khu vực Đông Nam Á; cảng Hàng không quốc tế Cần Thơ khánh thành ngày 01/01/2011,... Đóng góp tích cực vào sự tăng trưởng kinh tế thành phố Cần Thơ có sự phát triển ngày càng lớn mạnh và hiệu quả của hoạt động dịch vụ tín dụng - ngân hàng trên địa bàn.

I- KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG NGÂN HÀNG TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ CẦN THƠ NĂM 2010

Năm 2010, thị trường tiền tệ và hoạt

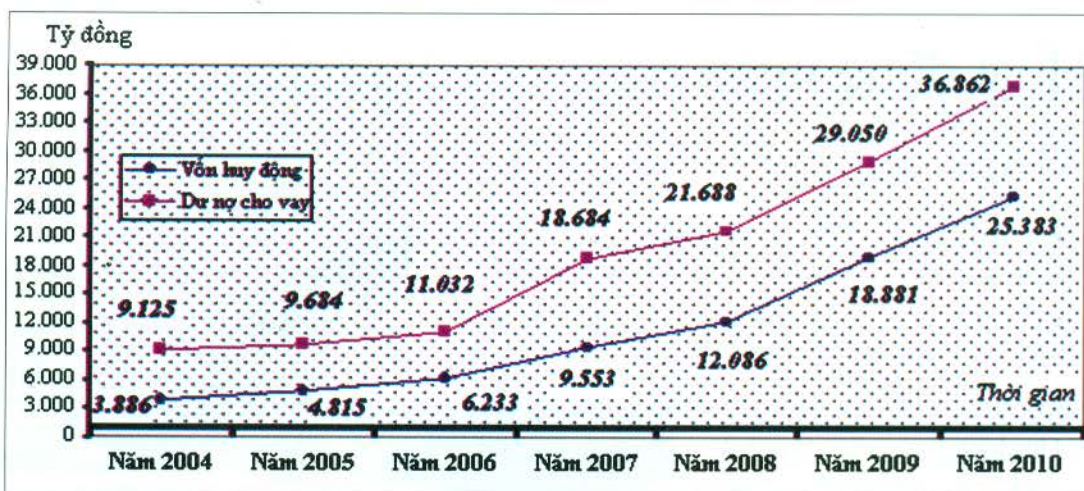
động của các tổ chức tín dụng (TCTD) trên địa bàn thành phố Cần Thơ tiếp tục được duy trì ổn định và tăng trưởng khá nhanh cả về quy mô và mạng lưới.

Tính đến 31/12/2010, hệ thống các ngân hàng trên địa bàn Cần Thơ có 213 địa điểm giao dịch (tăng thêm 37 địa điểm giao dịch so với đầu năm 2010). Trong năm 2010, đã thành lập thêm 05 chi nhánh ngân hàng thương mại (NHTM) và 02 quỹ tín dụng nhân dân cơ sở, nâng tổng số lên 55 đầu mối ngân hàng đang hoạt động và 158 cơ sở giao dịch ngân hàng dưới cấp chi nhánh, đóng góp quan trọng vào sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Sau 6 năm Cần Thơ chính thức là thành phố trực thuộc Trung ương, đến

* NHNN Chi nhánh thành phố Cần Thơ

Biểu 1:
Diễn biến vốn
huy động và dư
nợ cho vay từ
năm 2004 đến
cuối năm 2010

cuối năm 2010, vốn huy động của các TCTD trên địa bàn thành phố Cần Thơ đạt 25.383 tỷ đồng, tăng hơn gấp 6 lần so với cuối năm 2004; dư nợ cho vay đạt 36.862 tỷ đồng, tăng hơn gấp 4 lần so với cuối năm 2004 (số dư nợ này chưa kể TCTD cho vay ngoài địa bàn 791 tỷ đồng). Hoạt động tín dụng trên địa bàn tăng trưởng nhanh chóng, bình quân từ năm 2004 đến nay, mỗi năm huy động vốn tăng 36,72% và dư nợ mỗi năm tăng bình quân 26,20% (Biểu 1).

Về công tác huy động vốn, đến 31/12/2010, vốn huy động đạt 25.383 tỷ đồng, tăng 34,44% so với cuối năm 2009; trong đó, vốn huy động bằng VND là 20.966 tỷ đồng, chiếm 82,60%; vốn huy động bằng ngoại tệ chiếm 17,40% trong tổng vốn huy động; theo loại tiền gửi: tiền gửi dân cư chiếm 58,86%, tiền gửi tổ chức kinh tế chiếm 30,90%, tiền gửi còn lại chiếm 10,24%; theo khối TCTD: TCTD nhà nước chiếm 34,88%, cổ phần 63,36%, liên doanh 0,32%, hợp tác 0,60%, nước ngoài 0,02% và phi

ngân hàng chiếm 0,82%. Nguồn vốn huy động tăng khá nhanh đã đáp ứng 68,86% trong tổng dư nợ cho vay (cuối năm 2009 là 64,99%).

Về công tác cho vay, doanh số cho vay năm 2010 đạt 124.723 tỷ đồng, tương ứng tăng 29,21%; doanh số thu nợ đạt 117.100 tỷ đồng, tăng 31,27% so cùng kỳ năm 2009. Vòng quay vốn tín dụng ngắn hạn năm 2010 đạt 4,43 vòng/năm (năm 2009 là 4,36 vòng/năm).

Tổng dư nợ cho vay của các TCTD trên địa bàn thành phố Cần Thơ đến 31/12/2010 là 36.862 tỷ đồng, tăng 26,89% so với cuối năm 2009; trong đó, dư nợ cho vay bằng VND chiếm 83,75%, dư nợ ngoại tệ quy VND chiếm 16,25%; dư nợ ngắn hạn đạt 26.800 tỷ đồng, chiếm 73,83% và dư nợ trung, dài hạn đạt 9.500 tỷ đồng, chiếm 26,17%. Theo cơ cấu ngành kinh tế, dư nợ cho vay tập trung cho khu vực 2 và 3 với cơ cấu ngành nông - lâm - thủy sản chiếm 15,6%; ngành công nghiệp - xây dựng chiếm 35,7% và các ngành còn lại chiếm 48,7%.

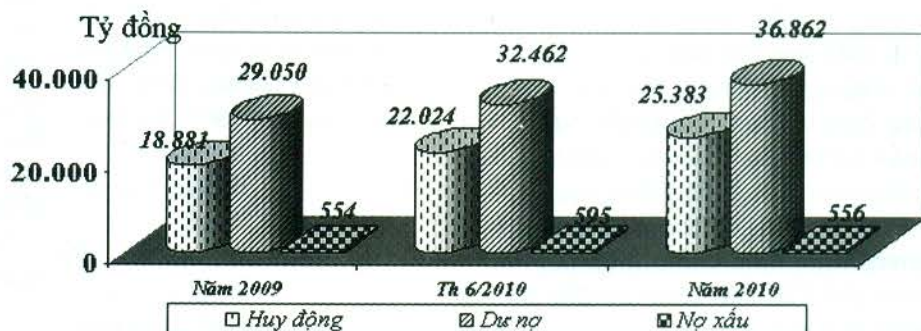
Chất lượng tín dụng trong phạm vi an toàn, nợ xấu trên địa bàn đến cuối năm 2010 chiếm 1,51% trong tổng dư nợ (năm 2009 chiếm 1,96%) (Biểu 2).

Một số hoạt động tín dụng ngân hàng chủ yếu:

- Cho vay nuôi trồng và chế biến thủy sản: Trên địa bàn thành phố Cần Thơ hiện có 38 TCTD cho vay nuôi trồng và thu mua, chế biến thủy sản, với dư nợ cho vay đến 31/12/2010 là 5.528 tỷ đồng, tăng 1.039 tỷ đồng, tương ứng tăng 23,15% so với cuối năm 2009 và chiếm 15,0% trong tổng dư nợ; trong đó, riêng dư nợ cho vay thu mua, chế biến cá tra, cá ba sa đến cuối năm 2010 là 4.466 tỷ đồng, chiếm 12,12% so tổng dư nợ (năm 2010 doanh số cho vay thu mua, chế biến cá tra, cá ba sa đạt 11.137 tỷ đồng, chiếm 8,9% trong tổng doanh số cho vay toàn địa bàn thành phố Cần Thơ).

- Cho vay nông nghiệp và phát triển nông thôn: Có 34 TCTD trên địa bàn cho vay nông nghiệp và phát triển nông thôn (theo Quyết định số 1747/2005/QĐ-NHNN của Thống

Biểu 2:
Kết quả hoạt động
tín dụng trên địa bàn
thành phố Cần Thơ
trong năm 2010

độc Ngân hàng Nhà nước). Tính đến cuối năm 2010, dư nợ cho vay đạt 11.093 tỷ đồng, chiếm 30,09% trên tổng dư nợ (tăng 1.851 tỷ đồng so với cuối năm 2009). Các TCTD trên địa bàn thành phố Cần Thơ đã tập trung cho vay vốn phục vụ sản xuất nông nghiệp và nông thôn theo chỉ đạo của Ngân hàng Nhà nước. Riêng dư nợ cho vay phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn theo Thông tư 14/2010/TT-NHNN ngày 14/6/2010 của Ngân hàng Nhà nước đến 31/12/2010 đạt 3.021 tỷ đồng, chiếm 8,20% trên tổng dư nợ.

- *Cho vay bất động sản:* Đến cuối tháng 12/2010, trên địa bàn thành phố Cần Thơ có 41 TCTD cho vay đối với lĩnh vực bất động sản với dư nợ cho vay là 4.724 tỷ đồng, tăng 883 tỷ đồng, tương ứng tăng 22,99% so với cuối năm 2009 và chiếm 12,81% trong tổng dư nợ cho vay; trong đó, dư nợ cho vay bất động sản trung, dài hạn là 3.410 tỷ đồng, chiếm 9,24% trong dư nợ cho vay.

- *Cho vay thu mua lúa gạo:* Đến cuối năm 2010, trên địa bàn có 33 TCTD cho vay thu mua lúa, gạo xuất khẩu và tiêu dùng, với dư nợ cho vay là 3.417 tỷ đồng, chiếm 9,85% trong tổng dư nợ; trong đó, dư nợ cho vay thông thường là 3.176 tỷ đồng và dư nợ cho vay ưu đãi 241 tỷ đồng.

Về thực hiện chính sách cho vay hỗ trợ lãi suất, Ngân hàng Nhà nước Chi nhánh thành phố Cần Thơ đã chủ động tổ chức phổ biến, tuyên truyền đến các TCTD và các doanh nghiệp trên địa bàn các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ và Thông tư hướng dẫn của Ngân hàng Nhà nước về việc hỗ trợ lãi suất cho các tổ chức và cá nhân vay vốn ngân hàng trong năm 2010. Dư nợ cho vay hỗ trợ lãi suất tính đến 31/12/2010 đạt 975.070 triệu đồng, chiếm 2,65% trong tổng dư nợ, với 553 khách hàng vay và số lãi tiền vay đã hỗ trợ lãi suất là 54.636 triệu đồng (trong năm 2009, đã cho vay hỗ trợ lãi suất được 16.141 đơn vị khách hàng với dư nợ 11.416,3 tỷ đồng,

chiếm 39,30% tổng dư nợ, chiếm 3% so cả nước). Trong hai năm qua, các TCTD trên địa bàn thành phố Cần Thơ đã thực hiện tốt chính sách cho vay hỗ trợ lãi suất của Thủ tướng Chính phủ và quy định Ngân hàng Nhà nước để khắc phục khó khăn, đẩy mạnh sản xuất kinh doanh, phục hồi nền kinh tế. Kết quả cho vay hỗ trợ lãi suất góp phần tăng nhanh dư nợ trên địa bàn. Chính sách hỗ trợ lãi suất đã góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế GDP của Cần Thơ trong hai năm qua tăng nhanh (năm 2009 GDP đạt 13,07% và năm 2010 GDP đạt 15,03%).

Đánh giá một cách tổng quát, trong bối cảnh nền kinh tế còn gặp rất nhiều khó khăn, nhưng hoạt động ngân hàng trên địa bàn thành phố Cần Thơ trong năm 2010 tiếp tục tăng trưởng khá nhanh, mạng lưới mở rộng, vốn huy động và dư nợ cho vay đều tăng nhanh, vượt chỉ tiêu kế hoạch. Diễn biến hoạt động tiền tệ, tín dụng trong năm 2010 phù hợp với yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của thành phố Cần Thơ. Cụ thể là:

- Hầu hết các NHTM biết phát triển nhiều sản phẩm, dịch vụ phù hợp với nhu cầu của khách hàng. Bên cạnh những sản phẩm truyền thống như huy động tiền gửi và cho vay, đã có nhiều sản phẩm mới tăng tiện ích cho khách hàng như: tăng tiện ích của tài khoản cá nhân, phát triển dịch vụ thẻ, phát triển các dịch vụ ngân hàng hiện đại như phone banking, internet banking... dịch vụ tiền gửi được đa dạng hoá. Đặc biệt, dịch vụ thanh toán thẻ có sự phát triển mạnh mẽ. Đến cuối năm 2010, hầu hết các chi nhánh NHTM đều đã trang bị máy ATM với số lượng 240 máy và 361 điểm chấp nhận thẻ, đều tăng so với năm trước, đạt chỉ tiêu thực hiện Chỉ thị số 20/2007/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về tỉ lệ các đơn vị hưởng lương từ ngân sách mở tài khoản qua ngân hàng.

- Thị trường tiền tệ và hoạt động của các TCTD trên địa bàn thành phố Cần Thơ tiếp tục được duy trì ổn định và phát triển cả về quy mô và mạng lưới. Hệ thống TCTD bảo đảm khả năng

thanh khoản, hoạt động kinh doanh tiếp tục tăng trưởng, bao gồm cả dịch vụ và công nghệ; tiếp tục thực hiện tốt vai trò trung gian tài chính, cung cấp nguồn vốn đầu tư để góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế thành phố. Hệ thống ngân hàng trên địa bàn thành phố Cần Thơ đã cơ bản hoàn thành và vượt các chỉ tiêu kế hoạch, có những bước tiến bộ nhanh.

- Kết quả hoạt động kinh doanh và lợi nhuận của các TCTD trên địa bàn trong năm 2010 bằng 145,9% so với cả năm 2009 và bằng 155,3% so với năm 2008. Vòng quay vốn tín dụng ngắn hạn năm 2010 đạt 4,43 vòng (tăng 0,07 vòng so năm 2009). Sự tiến bộ khá toàn diện của hoạt động các ngân hàng trên địa bàn đến cuối năm 2010 so với năm trước, đó là: tỷ lệ nợ xấu chiếm 1,51% so tổng dư nợ; tỷ trọng thanh toán không dùng tiền mặt ngày càng tăng; các hoạt động thanh toán, thu chi tiền mặt qua các ngân hàng trên địa bàn tăng trên 38%; cơ cấu tín dụng giảm khu vực 1, tăng khu vực 2 và 3. Việc mở rộng mạng lưới và các dịch vụ thanh toán, dịch vụ tiện ích khác đều phát triển; các dịch vụ tiện ích ngân hàng tăng nhanh; năng lực kiểm soát từng TCTD được tăng cường. Vốn huy động tăng 34,44%; tín dụng tăng trưởng 26,89% với chất lượng an toàn. Các dịch vụ thanh toán, dịch vụ tiện ích khác đều phát triển.

Có được kết quả tích cực trên trước hết là do có sự nỗ lực của các TCTD trên địa bàn trong hoạt động kinh doanh ngân hàng, bên cạnh đó, phải kể đến vai trò quan trọng của Ngân hàng Nhà nước Chi nhánh thành phố Cần Thơ trong việc quản lý, điều chỉnh hoạt động chung của các TCTD trên địa bàn theo chỉ đạo phát triển của ngành Ngân hàng và định hướng phát triển kinh tế - xã hội thành phố Cần Thơ, đó là: tổ chức phổ biến, chỉ đạo, chủ động làm đầu mối triển khai đến các TCTD trên địa bàn về các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước và của Ngành; thực hiện đầy đủ nhiệm vụ thanh tra, kiểm tra đối với hoạt động của các TCTD theo kế

hoạch thanh tra toàn Ngành; làm tốt nhiệm vụ là trung tâm tiền mặt, trung tâm thanh toán; công tác kế toán, thanh toán kịp thời, chính xác. Đồng thời, Chi nhánh cũng chỉ đạo các TCTD đẩy mạnh việc triển khai thực hiện, xây dựng kế hoạch vốn phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn; thực hiện Chỉ thị 20/2007/CT-TTg về việc trả lương qua tài khoản ngân hàng. Giám sát tình hình hoạt động của các TCTD trên địa bàn, hàng tháng, tập trung phân tích đánh giá hoạt động ở các chỉ tiêu chủ yếu về tăng trưởng tín dụng, chất lượng tín dụng và kết quả kinh doanh; thực hiện công tác tổng hợp, nghiên cứu, phân tích và dự báo kinh tế trên địa bàn để tham mưu cho Ngân hàng Trung ương và Thành ủy, Ủy ban nhân dân thành phố trong việc xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội, hoàn thành nhiệm vụ chính trị của ngành Ngân hàng trên địa bàn.

II- MỘT SỐ GIẢI PHÁP VÀ NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM TRONG THỜI GIAN TỚI

Trên cơ sở định hướng hoạt động toàn ngành và kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội thành phố Cần Thơ, hệ thống ngân hàng trên địa bàn thành phố Cần Thơ phấn đấu đạt một số chỉ tiêu chủ yếu về phát triển hoạt động ngân hàng trong năm 2011 như sau: Huy động vốn tăng 24%; tín dụng tăng trưởng 23%; tỷ lệ nợ xấu dưới 3% so tổng dư nợ; cơ cấu tín dụng trung và dài hạn cao hơn mức thực hiện năm 2010; thanh toán không dùng tiền mặt và dịch vụ phi tín dụng tăng nhanh.

Để hoàn thành những nhiệm vụ đề ra trong năm 2011, hệ thống ngân hàng trên địa bàn thành phố Cần Thơ đã xác định một số giải pháp chủ yếu như sau:

Thứ nhất, hoạt động ngân hàng trên địa bàn gắn mục tiêu kinh doanh với nhiệm vụ phát triển kinh tế địa phương; tiếp tục thực hiện các Nghị quyết của Chính phủ và Chỉ thị của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước về những giải pháp bảo đảm ổn định kinh tế vĩ mô, không để lạm phát cao và đạt tốc độ

tăng trưởng kinh tế; tổ chức thực hiện chính sách tiền tệ đảm bảo hoạt động ngân hàng an toàn, hiệu quả. Thực hiện nghiêm túc Chỉ thị số 04/CT-NHNN ngày 04/11/2010 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước về thực hiện các giải pháp tiền tệ, tín dụng và ngân hàng góp phần ổn định giá cả và kinh tế vĩ mô.

Thứ hai, nâng cao hiệu quả hoạt động thanh tra, giám sát của Ngân hàng Nhà nước đối với các TCTD trên tất cả các lĩnh vực, đặc biệt về lãi suất huy động và tỷ giá; kết hợp có hiệu quả giữa thanh tra, giám sát việc chấp hành chính sách pháp luật với thanh tra, giám sát rủi ro trong hoạt động của đối tượng thanh tra, giám sát ngân hàng; duy trì thường xuyên công tác giám sát từ xa, khai thác chương trình phần mềm giám sát từ xa; phát huy đúng mức nhiệm vụ kiểm soát nội bộ của các TCTD, nhằm phát hiện và xử lý kịp thời các vi phạm trong hoạt động ngân hàng, bảo đảm sự an toàn của cả hệ thống ngân hàng trên địa bàn.

Thứ ba, quản lý chặt chẽ việc thành lập mới, mở chi nhánh ngân hàng và điểm giao dịch, tăng cường kiểm soát giám sát hoạt động các NHTM theo Quyết định số 13/2008/QĐ-NHNN ngày 29/4/2008 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước. Các TCTD khi mở rộng mạng lưới hoạt động phải bảo đảm quản lý tốt, có đủ cơ sở vật chất, nhân lực, chú ý đến hoạt động tại các phòng giao dịch, quỹ tiết kiệm, không để xảy ra rủi ro; ưu tiên mở rộng mạng lưới tại các địa bàn nông nghiệp, nông thôn theo Chỉ thị số 02/CT-NHNN ngày 07/4/2010 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước.

Thứ tư, tăng cường ứng dụng công nghệ tin học vào hoạt động ngân hàng, đảm bảo đường truyền thanh toán và công tác thanh toán trung tâm trong hệ thống ngân hàng hoạt động ổn định, an toàn; đẩy mạnh công tác thanh toán không dùng tiền mặt, mở rộng mạng lưới thanh toán thẻ trên cơ sở bảo đảm an toàn cho người rút tiền; tiếp tục triển khai thực hiện Chỉ thị số 20/2007/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về trả lương qua tài khoản.

Thứ năm, thực hiện tốt công tác tiền

mặt; điều hòa linh hoạt lượng tiền mặt trong lưu thông đáp ứng kịp thời nhu cầu tiền mặt cả về cơ cấu và giá trị trên địa bàn; tuân thủ các quy định về phòng, chống tiền giả, bảo vệ đồng tiền Việt Nam; bảo đảm an toàn tuyệt đối tài sản, tiền mặt và các giấy tờ có giá tại các đơn vị.

Thứ sáu, chấp hành chế độ báo cáo thống kê, đảm bảo số liệu chính xác, kịp thời; triển khai thực hiện tốt Thông tư số 21/2010/TT-NHNN, ngày 08/10/2010 về Quy định báo cáo thống kê áp dụng đối với các đơn vị thuộc Ngân hàng Nhà nước và các TCTD, chi nhánh ngân hàng nước ngoài, áp dụng từ ngày 01/7/2011.

Thứ bảy, thực hiện tốt công tác thi đua, khen thưởng; quan tâm đến công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng kiến thức nghiệp vụ và kỹ năng quản trị ngân hàng cho cán bộ ngân hàng theo kịp yêu cầu của sự nghiệp đổi mới của Nhà nước và của ngành; chú trọng đến nội dung, đối tượng đào tạo đúng quy định, có trọng tâm, trọng điểm.

Thứ tám, phối hợp với cơ quan báo chí, truyền thông, tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền về các chủ trương, giải pháp điều hành tiền tệ và ngân hàng, để công chúng hiểu đúng tình hình và quy định của pháp luật về hoạt động ngân hàng, nhất là các nội dung liên quan đến lãi suất, tỷ giá, ngoại hối, về cơ chế, chính sách tiền tệ, tín dụng, bảo vệ quyền lợi của khách hàng, góp phần tạo sự đồng tình, ủng hộ của dư luận đối với hoạt động ngân hàng; đẩy mạnh công tác cải cách thủ tục hành chính.

Thứ chín, Ngân hàng Nhà nước Chi nhánh thành phố Cần Thơ thường xuyên theo dõi, nắm bắt những khó khăn, vướng mắc trong hoạt động của các TCTD, trong mối quan hệ tín dụng giữa TCTD với doanh nghiệp nói riêng, với khách hàng nói chung để cùng nhau tháo gỡ, hoặc báo cáo Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố, Thống đốc Ngân hàng Nhà nước những vấn đề phức tạp phát sinh mới, ngoài khả năng xử lý của Chi nhánh. ■